СВОБОДА SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ДНЕВНИК — UKRAINIAN DAILY

УРЯДОВИЙ ОРГАН ЗАПОМОГОВОЇ ОРГАНІЗАЦІЇ УКРАЇНСЬКИЙ НАРОДНИЙ СОЮЗ В ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВАХ АМЕРИКИ.

OFFICIAL ORGAN OF THE UKRAINIAN NATIONAL ASSOCIATION, Inc.

ТРИ ЦЕНТИ. РІК XL. Ч. 285. Джерзи Сіті, Н. Дж., середа, 7 грудня 1932. VOL. XL. No. 285. Jersey City, N. J., Wednesday, December 7, 1932. THREE CENTS.

РЕЗОЛЮЦІЯ ЗА ЗНЕСЕННЯ ПРОГИБІЦІЇ ПЕРЕПАЛА

ВАШИНҐТОН. — Спроба президента палати послів, Джана Ґарнера, переформувати знесення прогибіції не вдалась. Ґарнер поставив відповідну резолюцію у першім дні сесії конґресу „кривої качки". За знесення прогибіції голосували 272 конґресменів, а проти 144.

Мокрим бракувало всього 6 голосів, щоби мати приписану більшість двох третин голосуючих. Заважили на голосуванню головно републиканці, й то „криві качки", себто ті, що перепали при виборах і вже більше до конґресу не повернуться. З демократів голосували 44 конґресменів проти знесення прогибіції, але це були голоси з полудня, себто з території, яка є в контролі сухих.

З того голосування хочуть деякі витягнути консеквенцію, що це був свого роду вияв недовіря, звернений проти Ґарнера. Та на ділі так не є. Це була тільки пімста тих републиканців, котрих не вибрано до нового конґресу.

Ота резолюція буде поновлена допрва на надзвичайній сесії конґресу, якщо вона буде скликана, або доперва в осени.

ГОТОВІ З ДОМАГАННЯМ ЛІПШОГО ПИВА.

ВАШИНҐТОН. — Вже є готове внесення в справі допущення ліпшого пива. Воно буде цими днями поставлене в конгресі під голосування.

СЕНАТ РАДИВ УСЬОГО 19 МІНУТ.

ВАШИНҐТОН. — Відкрито нову сесію нарад сенату. Відкриття тревало всього 19 мінут, бо сенатори хотіли бути свідками голосування палати послів у справі знесення прогибіції.

Між сенаторами найбільше подивляли сенатора Вокера, котрий перелетів літаком 2,100 миль, щоби бути на час у сенаті, хоч він останеться в нім усього два чи три дні, бо він був назначений заступником померщого сенатора Вотермена, а при нових виборах перепав.

ГУВЕР ЗАГОВОРИТЬ ПРО ДОВГИ Й ПРО ІНШІ СПРАВИ.

ВАШИНҐТОН. — Президент Гувер змінив свою думку і говоритиме ще цього тижня про сплату воєнних довгів, економічну конференцію і роззброєння. Перше він рішився був говорити про те по 15 грудня, себто по упливі реченця, коли европейські держави мали сплатити довжні рати.

НАПРУЖЕННЯ МІЖ АМЕРИКОЮ Й ЕСПАНІЄЮ.

ВАШИНҐТОН. — Готово прийти до відкликання американського амбасадора з Еспанії. Конфлікт повстав з тої причини, що Еспанія сконфіскувала маєток „Інтернешенел Телефон енд Телеґраф Компані", яка є в руках Американців.

КАМПАНІЯ ЗА ГРОШІ ДЛЯ БЕЗРОБІТНИХ.

НЮ ЙОРК. — Ню Йорк зібрав уже $8,067,694 на допомогу безробітним, а треба зібрати $15,000,000. У тій допомоговій акції беруть участь 52,167 добровольців.

РАКЕФЕЛЕР НА ДОПОМОГУ ЖИДАМ.

НЮ ЙОРК. — Джан Ракефелер мол. дав на допомогу жидівським добродійним інституціям 35,000 долярів.

БЕЗРОБІТНІ БУНТУЮТЬСЯ.

НЮ ЙОРК. — Заарештовано 12 жінок і 2 чоловіків, котрим закидувано, що спричинили непорядки в двох бюрах у Брукліні, в яких розділювано допомогу безробітним.

Арештовані кричали „Ми хочемо їсти", „заплатіть нам рент".

ЗА ЗМЕНШЕННЯ ПОЧТОВОЇ ОПЛАТИ.

ВАШИНҐТОН. — Головний начальник почти, Бравн, хоче завести двоцентову оплату на листи в містах, себто на такі листи, які є для льокального вжитку.

КУБА ГОТУЄ ПИВО ДЛЯ АМЕРИКИ.

ГАВАНА. — Великі бровари працюють тепер день і ніч і приготовляють великі запаси 4-процентового пива, призначеного для Злучених Держав. Рахуються з тим, що ліпше пиво буде незабаром дозволене.

УСУВАЮТЬ ЧУЖИНЦІВ З ПРАЦІ.

НЮ ЙОРК. — Комішенер шпиталів подає, що переводять по шпиталях провірку всіх осіб, котрі мають заняття, а це на те, щоб усунути всіх тих, які не є американськими горожанами.

ЗАПОВІДАЄ ЩЕ ГІРШІ ЧАСИ В РОСІЇ.

НЮ ЙОРК. — В книжці Еліша Фрідмена „Рошія ін Трензішен", яка щойно появилася друком, говорить автор про те, що в Росії прийде в найближчих роках до великої економічної депресії, а по ній до політичного перевороту.

Автор заявляється теж за визнання совітів з боку Америки. Він каже, що на тім зискали би обидва краї. Але це не виратує совітів від депресії, яка є неминучою, хоч совітські лідери заповідають що іншого.

✝

Помер о. Володимир Сполітакевич

24-ЛІТНІЙ ЧЛЕН УКР. НАР. СОЮЗА, ДОВГОЛІТНІЙ ГОЛОВНИЙ РАДНИЙ І КІЛЬКАРАЗОВИЙ ГОЛОВА ВИБОРЧИХ КОМІСІЙ НА КОНВЕНЦІЯХ У. Н. СОЮЗА, БУВШИЙ ГОЛОВА ПРОСВІТНОЇ КОМІСІЇ У. Н. СОЮЗА, БУВШИЙ ГОЛОВА ОБЄДНАННЯ УКРАЇНСЬКИХ ОРГАНІЗАЦІЙ В АМЕРИЦІ Й ДОВГОЛІТНІЙ ЧЛЕН УПРАВИ ЦЕЇ ОРГАНІЗАЦІЇ ТА ГРЕКО-КАТ. ПАРОХ В ЙОНКЕРС, Н. Й.

о. Володимир Сполітакевич

Покійний родився 6 січня 1882 р. у Виткові Старім, повіт Радехів, Західня Україна. Зістав висвячений на священика в 1906 р., а до Злучених Держав прибув у 1907 р., і тут обняв українську гр.-кат. парохію в Сейнт Клер, Па. Тут і вступив у 1908 р. в члени У. Н. Союза.

Дня 26 листопада 1931 р. відсвятковано в Йонкерс 25-літній ювилей священства Покійного церковним святом, а дня 15 грудня влаштовано з того приводу громадянське свято при участи понад 400 осіб. Численні бесідники, американські, з Закарпатської України, з громади Йонкерс і інших, як теж представники У. Н. Союза, „Обеднання" і інших наших установ зложили тоді Ювилятови желання зприводу Його довголітньої ревної народної і душпастирської праці.

В останніх роках важка серцева недуга не дозволяла Покійному на більшу активність у громадянськім життю. Не зважаючи на обложну недугу, Покійний задержав інтерес до громадських справ до останньої хвилі. Ще тому тиждень переслав до Обеднання чек на допомогу Рідному Краеви. Переслав, як пересилав їх вірно від 11 літ, від самого початку добродійної акції тої інституції, якої вартість він міг найкраще оцінити, бо був її президентом двома наворотами.

Покійний тішився особливо симпатією членів У. Н. Союза, бо вмів погодити обовязки священика з народною ідеєю і працею. Покійний брав довгі літа активну участь у розбудові У. Н. Союза і діждався тої хвилі, що посвячував новий дім нашої організації.

Оставив добру память і любов у вдови і дітей, бо був взірцевим батьком родини. І оставив добру память в У. Н. Союзі, в нашій організації й у своїх парохіях, бо був совісним і ідейним громадянином і священиком.

Похорон відбудеться в четвер рано з церкви св. Михаїла в Йонкерс, Н. Й.

В. Й. П.

ДРУГА ПЯТИРІЧКА АТЕЇЗМУ В СОВІТАХ.

Рада Народніх Комісарів видала новий декрет, яким назначила нову антирелігійну пятирічку, що має тревати в літах 1932-33 — 1936-37. Її результатом має бути цілковита ліквідація релігійного життя в совітах.

Оце новітнє варварство в поодиноких етапах має виглядати так: Першого року антирелігійної пятирічки мають бути замкнені всі церкви й доми молитви. Черговий рік буде присвячений боротьбі з релігією в крузі родини. Особи, що „підлягають релігійним забобонам", будуть позбавлені всяких прав і праці. Релігійна література й обряди будуть цілковито заборонені. В третім році пятирічки всі духовні мають бути з Совітів виселені (чи буде ще кого виселювати?), в четвертім (1935-36) усі церковні будинки мають бути віддані до світського вжитку, а в останньому році мається цілковито вирвати поняття Бога з душі совітського громадянина.

Гряде страшний антирелігійний ураган у Совітах.

АРЕШТУВАЛИ ПРЕЗИДЕНТА УПРАВИ ПОЛЬСЬКОЇ ФАБРИКИ ЛІТАКІВ.

У Варшаві арештували президента управи польської фабрики літаків і віцепрезидента Аероклюбу, барона Стан. Ружичку-Розенверта в звязку зі справою підляської фабрики літаків. Фабрика ця передше була майже в цілости його власністю, а недавно закупив її державний скарб.

НАПАД НА ЗАБАВУ.

Підчас забави, що відбувалася в Народньому Домі в Бориславі, вдерлися на салю місцеві апаші Скшипец і Шнайхер з кількома товаришами і побили учасників забави, котрі числом яких 200 осіб кинулися до втечі. Аж поліція зробила кінець авантурі й арештувала чотирох авантурників.

ГІҐІЄНІЧНИЙ САМОВБИВНИК.

В околиці Загреба в лісі знайшли висільника. Він повісився на дубовій гиляці. Над його головою була дотепно прикріплена парасоля, щоби не промок підчас дощу.

ЛІКАРІ БІДУЮТЬ.

У Львові відбулися збори союза лікарів, на яких стверджено незвичайно важке положення лікарів. Доходить до таких неймовірних випадків, як ствердив д-р Венґжиновський, що лікарі продають ґазети. Багато лікарів не заробляють ані сотика. Д-р Ексельбірт, говорячи про нужду серед лікарів, подав, що 80 проц. лікарів голодує. В Польщі нема гіперпродукції лікарів і відповідно до потреби е їх властиво замало. Треба тільки недопускати до того, щоби поодинокі лікарі займали по кілька посад і практикували ще дома. Ухвалено відповідні резолюції.

ПІМСТИВСЯ ҐРАНАТОЮ.

Під кухню в хаті Марти Демкович у Шибаливі, пов. Бережани, підложив хтось гарматне стрільно. Підчас варення обіду стрільно експльодувало й тяжко поранило двоє дітей Демковичевої. Під замітом злочинного замаху арештовано її зятя, Павла Теплицького, котрий задля пімсти підложив до кухні ґранату.

—o—

ХОЧУТЬ ГОЛОДОМ ПРИМУСИТИ РОБІТНИКІВ ТРИМАТИСЯ ФАБРИК

БОЛЬШЕВИКИ ОГОЛОСИЛИ НОВИЙ ДЕКРЕТ ПРО ВИДАЧУ ХАРЧІВ РОБІТНИКАМ З ФАБРИЧНИХ КРАМНИЦЬ.

МОСКВА (СССР). — Ґазети друкують декрет, підписаний премієром Молотовом і ґенеральним секретарем комуністичної партії, Сталіном, про видачу фабричним робітникам харчів та інших предметів з фабричних склепів. Тепер на фабричні крамниці цілковито накладається турботу про постачання фабричному робітництву харчів, одежі й інших необхідних предметів. Кождий робітник може одержувати з крамниці харчі лише тоді, коли він працює в фабриці. Вразі залишення фабрики він не зможе ніде дістати собі харчів: ні з фабричних, ні з державних склепів чи з кооперативних крамниць. Фабрична адміністрація тепер має можливість не видавати робітникам харчів у ті дні, коли вони з якихось причин не зявляться на роботу. Цим большевики сподіваються привязати робітництво до фабрик та значно зменшити число днів „прогулів", коли робітники без поважних причин не приходять на працю.

Цей декрет входить у силу від 1-го січня наступного року. Дотепер робітництву постачали харчів з державних та кооперативних склепів. Робітники мали спеціяльні книжки, з якими вони могли переходити з фабрики до фабрики й без перешкод одержувати харчі й ріжні річи, які їм видавано на ці книжки. Тепер цього не буде, бо кожда фабрика визнаватиме лише свої книжки й лише на них буде видавати своїм робітникам харчі зі склепів.

СЕЛЯНИ МАСОВО ТІКАЮТЬ З УКРАЇНИ.

ПАРИЖ (Франція). — Сюди приїхав з Москви кореспондент ґазети „Ді Ню Йорк Таймс", В. Дюранті. Він подає, що з Росії тепер дуже тяжко подавати інформації про фактичний стан життя-населення та про інші обставини. Большевицька цензура викреслює все, що може шкодити радянській владі, або все те, що, на думку цензорів, не треба розповсюднювати. Тому багато фактів не можна подавати зовсім.

Наприклад, минулого року перед голодовою смертю втікло з України більше ніж міліон селянства. Зпочатку комуністична влада думала, що це селянство йде на сезонові праці, але селянство не нернулося на весняну сівбу. Тоді стало ясно, що воно втікло з України, шукаючи поратунку від голоду. А про це не можна було подати з Москви, бо цензура не пропустила. Подібних випадків цензурування є багато.

ЖИДИ ПРОТЕСТУЮТЬ.

ВАРШАВА (Польща). — Жидівська національна рада вислала протест до уряду зприводу антижидівських виступів польсько студентства. Рада звертає увагу на те, що ректор політехнічного інституту та голови інших научних установ не вживали відповідних заходів, щоб спинити антисемітський рух серед польського студентства, а в деяких випадках навіть толерували протижидівські виступи.

Такийсамий протест зложила перед урядом і жидівська міська національна рада у Львові. Крім того ця рада запротестувала також проти того, що польська поліція допустила до поширення чуток, що хтось підстрілив студента Заморського в той час, як його поранила бомба, яку він тримав у себе в кишені.

КОНСУЛЯРНІ ДОПИТИ ДОШКУЛИЛИ АЙНШТАЙНОВИ.

БЕРЛІН (Німеччина). — Консулят Злучених Держав у Берліні запросив до себе світового вченого Айнштайна, щоб зібрати про нього інформації, потрібні для видачі йому візи на поїздку до Злучених Держав, куди Айнштайна запрошено читати лекції з математики. В консуляті допитували його 35 хвилин. Нарешті вчений не витримав цих консулярних допитів і розлючений покинув консулят, відмовившись відповідати на дальші питання.

З дому заявив, що коли на другий день консулят не видасть йому візи до Злуених Держав, то він відмовляється їхати туди для читання лекцій. На другий день консуль поспішив видати візу.

ЯПОНЦІ ДОХОДЯТЬ ДО КОРДОНУ СИБІРУ.

ТОКІО (Японія). — Японська армія захопила місто Гайляр на півночі Манджурії. Тепер Японцям відкрита дорога до стації Манчулі, що знаходиться на манджурсько-сибірському кордоні й куди відходять китайські повстанці. Китайці так здеморалізовані, що не роблять значного спротиву Японцям.

Радянська погранична сторожа обеззброює тих китайських повстанців, які стараються перейти на російську територію. Штаб японської армії в Манджурії сподівається скоро звільнити всю Манджурію від повстанців.

"SVOBODA" (LIBERTY)
FOUNDED 1893
Ukrainian newspaper published daily except Sundays and holidays at 81-83 Grand Street, Jersey City, N. J.
Owned by the Ukrainian National Association, Inc.

Edited by Editorial Committee.

Entered as Second Class Mail Matter at the Post Office of Jersey City, N. J. on March 30, 1911, under the Act of March 8, 1879.

Accepted for mailing at special rate of postage provided for in Section 1103 of the Act of October 3, 1917, authorized July 31, 1918.

SUBSCRIPTION RATES:		ПЕРЕДПЛАТА:	
Three cents a copy		Поодиноке число три центи.	
One year	$ 7.00	На рік	$ 7.00
Six months	$ 3.75	На пів року	$ 3.75
Three months	$ 2.00	На три місяці	$ 2.00
Foreign and Jersey City Rates:		В Джерзи Сіті і Заграницею:	
One year	$10.00	На рік	$10.00
Six months	$ 5.00	На пів року	$ 5.00
Three months	$ 2.75	На три місяці	$ 2.75

За оголошення редакція не відповідає.

З Канади належить посилати гроші лише на т. зв. Foreign Money Order.

Тел. „Свободи": Mongomery 5-0498. Тел. У. Н. Союза: Montgomery 5-1838.

Адреса: "SVOBODA", P. O. BOX 346, JERSEY CITY, N. J.

ПОРА РІШАТИ А НЕ ПРОЄКТУВАТИ.

До Головної Канцелярії вже наспіло кількадесять відповідей щодо реформи. З тих відповідей можна би вносити, що члени У. Н. Союза зрозуміли вагу і значіння реформи та її користи. А коли добре не порозуміли, то мабуть повірили проводови своєї органiзації, що реформа є конечна, потрібна й корисна, й заявилися за реформу в У. Н. Союзі

Отсе надійшов той момент, коли кождий відділ, зглядно кождий член, повинен вирішити ту справу по своїй совісти і по своїм найкращім розумінню. Річ ясна, що Головному Урядови й Екзекутиві У. Н. Союза та редакції „Свободи" залежить на тім, щоби реформа перейшла, бо інакше вони не були би завдавали собі труду і не підносилиб цеї справи. Та це побажання не є ніяким натиском. Бо ми, коли на що натискаємо, то на те, щоби члени добре зрозуміли суть реформи. Але мусимо признатися, що під тим оглядом натрапляємо на великі трудноші. Не зважаючи на численні орґанізаційні збори, статі в орґані орґанізації й урядове листування з відділами, подавляюча більшість членів реформи ще досі як слід не розуміє. І от тому даємо ще додаткові пояснення в „Орґанізаційній переписці", де подрібно пояснюємо нові табелі й ті користи, які дає нове обезпечення.

Та ми переконані, що й ті вияснення не будуть вистарчаючими. Реформа це така скомплікована справа, що її можна порозуміти добре кождому щойно тоді, коли переведеться основне порівнання між старою грамотою і користями нового обезпечення. Тоді доперва нове обезпечення, хоч воно виглядає на перший погляд дорожчим, на ділі покажеться дешевшим і кориснішим.

Деякі неясности виходять з того, що нова табеля признає членам користи зараз по переміні старого роду обезпечення на новий. Нормально треба би на ті користи ждати три роки, як це є з кождою модерною асекурацією в американських асекураційних компаніях. Та тут треба негайно ратувати відпадаючих безробітних членів. І тому асекураційний знавець мусів поробити нам спеціяльні обчислення, які дають можність затягнути позичку, чи мати інші користи зараз по переміні грамоти. А це є дуже скомплікована справа. Декотрим видається навіть, що їм діється „кривда" й тому ставлять свої „застереження", а ще інші піддають нові „проєкти". На те все нема тепер часу. Реформу треба тепер або приняти або відкинути. Вона нікого не кривдить. Це одно певне.

Ukrainian Book Review.

An interesting hobby, I think, would be the searching for information about Ukraine in books. There is, undoubtedly, a vast amount of undiscovered material hidden away in books. This was proven by an article by Mr. W. Halich in a past issue of Svoboda, in which Mr. Halich tells of unearthing what seems to be the first mention of Ukraine in American publications. He discovered articles published in American magazines, about Ukrainian folk songs and Ukrainian Cossacks as far back as 1841. This information is valuable in that just this one bit of news will dispute the statements of our enemies that there never was a Ukraine and that it is just a present day invention. If all the boys and girls would browse around libraries and book stores and write about their discoveries to Svoboda it would be indeed interesting to learn just how much has been written about Ukraine.

I have come across a number of books written in the English language, wherein mention is made of Ukraine or discussed more in detail. The information contained in these books is all the more interesting because they have been written by people who may be termed "neutrals," that is, they are not Ukrainians or of Ukrainian descent and therefore their thoughts are unbiased.

—o—

The foremost of these books and the one I found most interesting is called "Immigrant Gifts to American Life" by Allen H. Eaton, (published by the Russell Sage Foundation, price $3.00). Mr. Eaton has had the opportunity of being in contact with all immigrant groups in America and has attended various international expositions throughout the country. In this book he summarizes the outstanding talents of each nation. And he writes at great length about the Ukrainians in America. In his preface he says, "To me, one of the most picturesque of our rather recent immigrant groups is from Ukraine." The author then continues on to explain why the Ukrainians impressed him so deeply. In his description of the various Folk Exhibitions he attended, he credits the Ukrainians for presenting the most beautiful booths, songs and dances. The book is illustrated with photographs of the different national groups, three of the photographs being of Ukrainian groups.

—o—

Another book entitled "European Heritage" by W. Kirkconnell, (published by Coward McCann, price $2.00), is similar to the above book in that it too tells of the cultural arts of the same people but it differs in the respect that it writes of what Europe has gained from the contributions of all its different nationalities and peoples to its civilization. The first chapter is devoted to the Eastern Slavs, and the author brings to light some exceedingly interesting information about the origin of the Ukrainians and outlines briefly the history of Ukraine. He has nothing but the highest praise for Ukrainian music, art and literature. He also reveals that Peter Chaikovsky, who is invariably spoken of as "the great Russian Composer," was in reality a Ukrainian. To some it may be another revelation to find that Nikolai Gogol, who is usually regarded as the father of the Russian novel, is also a Ukrainian. According to the author, Gogol owes much of his literary success to the selection of Ukrainian themes and pictures of Ukrainian life for his stories. When he did write of Russia, his works were, to quote the author, "exuberent satires on all that was bad in Russia". Details of the culture of other countries complete the book so that a general knowledge of European culture is gained. After all it is not sufficient to know only the history and culture of one's own country. By being acquainted with the history and culture of other nations, we shall be in a better position to set forth the story of our country. For, just as other nations, Ukraine's history is intertwined with that of other countries, and in order to understand more thoroughly Ukrainian history we must become more familiar with the story of these other countries as well.

—o—

Another book which perhaps does not make as interesting reading as the one above, but is valuable for its statistical reports, is "National Minorities in Europe" by Otto Junghann (Covici Friede, New York, $1.50). Here the present minority problem is discussed and data about Ukraine as minority are given. The history of National Minorities and the Minorities Law and the creation of present day minorities are among the topics covered, as well as the treaties that created present day minorities. The book is replete with maps and statistical statements and reports. When definite dates and figures are needed about Ukraine, in comparison with that of other minorities, this is the book you want.

—o—

Another book which writes quite a bit of Ukraine is "Russia: A Social History," by D. S. Mirsky (published by the Century Co., price $6.00). Although this book is a study of Russia and is written by a Russian, we are surprised to find many pages written about Ukraine. And these statements, quite contrary to our expectations, are the very same ones that we have been upholding as indisputable facts. Ukraine is mentioned on almost every page of this rather large book, and credit is given to the Ukrainians when credit is due.

Here is for instance a quotation about the Ukrainian language. "The phonetic system of Ukrainian is strikingly original and Ukrainian speech is as different from Great Russian as Broad Scots is from Southern English." And still another passage says: "Ethnologically the Ukrainian is very different from the Great Russian in spite of the unquestionable sentiment of close kinship that exists between them, the Ukrainian being more 'European' and more 'Slavonic'".

When Russia can speak about the Ukrainians as in this book, we can consider this one step forward in our progress for recognition and can take heart and continue our work with even more fervor.

—o—

Another book devoted entirely to Ukraine, suitable for juveniles, is "Our Little Ukrainian Cousin, by Clara V. and Anna Winlow (L. C. Page and Co., $1.00). This book relates in narrative form the life of a little Ukrainian boy in Ukraine. Bits of history and biography of Ukrainian heroes and more famous men are interwoven into the story. It makes very interesting reading for the very young Ukrainians.

—o—

"Songs of Ukraine" is a little volume containing the folk songs of Ukraine translated into the English language, so that if you could not understand the song as it is written in Ukrainian this little book would enable you to learn more about Ukranian songs, or perhaps even inspire you to translate some of our songs into the English language so that other people could also enjoy our songs.

—o—

Another book "Can These Things Be" by George Seldes, who was a foreign newspaper correspondent, mentions Ukraine for a brief time in writing about the recent Polish "pacification" in Ukraine, and quotes the petition sent to Secretary of State Stimson by the Ukrainian National Association.

—o—

There are numerous books that write about Ukraine and if you, young Ukrainians, come across anything written about Ukraine, be it correct or incorrect, send it in to Svoboda so that other Ukrainians can learn about it. It makes a fascinating hobby, this hunting up of hidden information. It makes one feel like an archeologist digging up some valued treasure. And this information is just as much a treasure for those young Ukrainians who are are now setting forth a cry for more and more information about Ukraine in the American language. Let us help and provide material for this demand.

Mary Ann Bodnar.

ЧЕСЬКІ ҐАЗЕТИ ПРО ЗАКАРПАТТЯ.

Ґазета „Нова Свобода" (Праґа) містить довгу статтю „Москва? Київ? Будапешт?", у якій отверто твердить — ба, навіть старається переконати, що на Закарпаттю жиють не Великоруси, а Українці, що їх часом непотрібно називають Русинами, боячись отверто признатись до назви Українець, що, мовляв, була видумана Німцями. Перед війною на Закарпаттю не було язикового питання. Одначе православя (Мармароський процес перед війною!), яке заводив колишній російський імперіялізм, мало на меті поширити Велику Росію від Ледового океану до Попраду. Мадяриж відділили Галичину від Закарпаття й заборонили всякі зносини з Галичиною. Наслідком цього Закарпаття знов було змушене користатися лиш старославянськимими церковними книжками. Цим треба пояснити те, що Закарпатці мають слова, яких вже давно нема ні в російській, ні в українській мові.

Далі пише: „Вжили ми слова Українець цілком свідомо й у переконанню, що на Закарпаттю не розходиться ані про Великорусів, ані про якийсь спеціяльний нарід, що розвинувся самостійним духовим життям. Булоб тепер потрібно вияснити, хто з двох народів, Українців і Великоросів, має більше право на першенство чистоти мови й раси та котрих з двох треба вважати фундаментом, на якім повстав згаданий вище російський кольос". Далі пояснює про повстання русско-фінського конґльомерату на півночі й зазначує при тім, що Рурик, Олег, Ігор не є славянські імена. Натомісць київський Володимир, „Красне сонечко", що панував на теперішній Західній Україні, був Славянином.

Київ був колискою найраншої руської культури. З Києва почало ширитись християнство. Поширили його аж на північ. Але Половці й Татари руйнували Україну; з другого боку українське зерно, занесене на північ почало розвиватись і зробило корисний сплив на північ. Доказом цього є церковно-славянські книжки, в яких є багато слів знаних на Україні, але чужих Великоросам. Колиж Великороси користаються тими книжками як доказом, то заздалегідь можна сказати, що програють! Галичина, Буковина, Закарпаття не були знищені Татарами й тим треба пояснити те, що там збереглись старо-славянські слова.

Якщо Володимир був володарем „Всієї Руси", то не був ним Іван Грізний, володар Московії. Треба було аж Петра Великого, щоб знівелював остаточно терміни „український" і „руський", присвоївши термін, що належав Україні, „руський", цілому широкому просторови від півночі на південь. Пише: „Нема дива, що тим, що Петро Великий визичив згадану назву, виявив стремління якось відріжнити первісних руських, теперішніх Українців, що були першими носіями руської культури". Далі пише: „Якщож Великороси хотять переконати світ, що вони є першими носіями руської культури, то мусять поставити догори ногами історію власної держави й народу!" Далі пише, що на Закарпаття не привандрували Великороси з озера Ільменя, або з Нарви, але найближчі сусіди зза Карпат. Тож чомуб ми мали — питається — називати одних Українцями (тих, що зістали за Карпатами), а цих на Закарпаттю Великоросами? „Наївно, коли хтось нас тепер переконує, що на Закарпаттю жие стара гилка руського народу, руська культура. Руська? Так! Але руська з 12 століття, себто теперішня українська!"

Далі заперечує потребу боятися того, що Закарпаття має тенденцію прилучитись до Радянської України, але звертає увагу на те, що ті так звані закарпатські Великороси ніяк не можуть говорити по російськи й при кожній нагоді зачинають говорити по мадярськи. Тож нема що боятися назвати підкарпатського Русина Українцем. Буде це чесно не лише супроти історії, але й супроти Українців і нас самих. Нарешті наводить кілька гумористичних випадків, що повстають на тлі непорозуміння, котра мова є українська й котра російська (русский подібне дуже до руський). Напр. коли селянам дали вибрати, які книжки вони хотять у своїх школах і коли вони їх прочитали, то всі російські відкинули: — „Не треба нам українських книжок", а лишили українські — „сесі руські нам лишіть!" Статтю закінчує: „Так то представляється на Підкарпаттю справа з великоруською мовою. Тож ніяка Москва! Це Київ!!" — (Укр. Бюро в Женеві).

П. Буркан.

ШЛЯХТА

(Оповідання).

(4)

Трохи лихий був, що Софія так знехтувала його, та плакати не гадав. Коли шляхтич спитав його, коли приїде по решту меду, він вже хотів сказати, що батькови більше не треба, бо сего року й так забагато купив. Погададвши хвилю, змінив свою гадку. Він цікавий був знати, чи то випадок, що нині жінки не показалися йому, чи тому, бо нині строгий Ранаївський дома, чи може вони самі пригадали собі своє шляхоцтво і його „хамство". Щоби довідатися, як воно є, загадав таки приїхати по ту решту меду. На питання шляхтича відповів:

— Коли приїду, я нині ще не годен сказати. Всеж таки три бочки ще возьму. Як вам потрібні гроші, то дам їх згори, таки зараз.

— Ходім на ґанок, розрахуємося — сказав шляхтич. — Туди і так мусимо зайти, бо поки літо, ми їмо на ґанку.

Дмитро пішов за шляхтичем. Закуска вже була на столі. Син шляхтича вже рвав зубами лапку гуски. За хвилину прийшла господиня, як все розпитуючи, що у Львові діється. Дмитро знав, які вісти для неї цікаві і став розказувати. Був цікавий, чому Софія цілком не прийшла, та тої цікавости не показував. Шляхтич, закусивши і ковтнувши чашу вина, попрощав Дмитра і пішов до господарства, обрахунки з Дмитром полишаючи жінці. Казав, що жінка вміє ліпше рахувати, а ще ліпше ховає гроші. Рахунки Дмитра і Ранаївської були згідні. Дмитро заплатив за решту того меду, по який ще раз мав приїхати. Вона взяла гроші і далі балакала.

Баба була дуже цікава, чи Дмитро спитає, чому Софія не вийшла. Та він, неначе би не знав, що якась Софія є на світі. Се мамуню сердило. Хоч Софія шляхтянка, отже не була для Дмитра, її мама мала добрі очи. Вона бачила, що Дмитрови Софія подобалася більше, як йому позволяв розум; Софії Дмитро подобався більше, як їй позволяла честь роду. Тій чести не шкодило, як любився лише парубок, без взаїмности. Навпаки, така безнадійна любовна дурійка парубків, хтоб вони й були, не тільки вдоволяє самолюбних, а ще пригадує світови красу дівчини, робить її між парубками славною і більше пожаданою. Таких безнадійно залюблених кожда дівчина і кожда мама дівчини хотіла би мати якнайбільше.

— Я гадала, що він залюблений по вуха! — подумала Ранаївська. — Я гадала, що він приїздить купувати мід і переплачує його лиш на те, щоби тільки побачити Софію. Тепер показується, що він ще не цілком здурів, бо й не питає, чому Софія не вийшла.

Коли Дмитро вже встав від стола і став прощатися, баба не видержала.

— Тебе не дивує, що Софія не показалася? — спитала.

— Щож в тім дивного? — відповів неначе здивований таким питанням. — Може не така цікава як інші баби що в моїх сторонах діється. Як таки цікава, то може гадає, що я вже давно вибалакався і більше нічого цікавого не привезу. Може пішла кудись. Може й замуж вже вийшла... Ріжні можуть бути причини. Для мене всі вони однаково важні і неважні.

— Вона через тебе не вийшла, бо ти маєш такий поганий язик.

— Я мого язика цілком не показував їй.

— Ти погано молов ним.

— Чи я її тим оскорбив на чести? Що маю кріпкі рамена, я тільки сказав їй. Що то було би, як би я ту силу показав їй таки на ній, обіймивши її?

— До того не прийде, бо ти їй не рівня! — баба сказала сердито.

— Я й не прошуся!

Ранаївська побачила, що він уже троха обиджений. Міркуючи собі, що багатий міщанин може бути їм нераз потрібний, злагодила свою напасть, кажучи:

— Як коли ще приїдеш до нас і зійдешся з Софією, то гамуй свій язик. Вона не лиш не до пари тобі, а й дурна. Вона ще багато не розуміє.

— Або з кождого слова вичитує багато більше, ніж воно значить, — парубок додав.

— Не казала я, що у тебе поганий язик?

— Бувайте здорові! Вашій доні скажіть, нехай не думає про те, що мої рамена такі кріпкі.

— Іди вже, йди, бо твій поганий язик Бог зна, що ще ляпне!

Дмитро поїхав посвистуючи. Вдоволений був з того, що чув і що Софія не вийшла з такої причини.

Хоч за решту меду у Ранаївського Дмитро вже заплатив і мід дожидав його, він довго відкладав їзду по ту решту. І кортіло його побачити Софію, побалакати з нею і боявся. Боявся, бо не знав, до чого ті розмови з нею доведуть. Він також не розумів гри її мами.

— Чейже стара не сліпа! — думав.—Вона чейже нераз бачила, як я позираю на Софію, а Софія на мене. Якби я дівці був цілком байдужий, то й мамуни могло би бути байдуже, коли би тільки я завернув собі голову її донькою. Колиж бо тут стара повинна би бачити, мабуть таки бачить, що серцю її доньки грозить більша небезпека, як мойому... А може вона вже й протиділає сій небезпеці? Може тому вона й казала доньці сидіти в хаті, коли я приїхав був по мід?... Я цікавий, чи дівка й тепер буде сидіти в хаті, як я до них приїду по решту меду.

Дмитро ще два тижні зволікав, заки поїхав. Лишивши коні на тоці, пішов до двора. Зпід криси капелюха глипнув у вікно Софії. Вона сиділа у вікні і пізнала його. Він будьто би її не бачив і не вклонився. Коли обійшов двір і прийшов на ґанок, Софія вже сиділа там. Сиділа сама, бо в дворі ще ніхто не знав, що він приїхав. Софія, паленіючи, привиталася з ним так, неначе би нині ще не бачила його.

— Ти либонь по решту меду приїхав, — сказала. — Ми вже гадали, що ти забув про сей мід і по него не приїдеш, хоч вже заплатив.

— Саме тому, що мід уже заплачений, я знав, що він не втече, отже я й не квапився. Бочка меду, то не птах.

— То ти лише для меду пускаєшся в сі сторони? — спитала паленіючи.

Похопившися, що проговорилася, додала:

— Для вашої гостинниці нічого більше не купуєш? Скажім: збіже, овочі?

(Далі буде).

ЛИСТУВАННЯ РЕДАКЦІЇ.

Відділ 306 У. Н. Союза. — У Ваших руках бальот, себто прислугуюче Вам на підставі статута право, реформу по своїй совісти і найліпшім знанню приняти, або відкинути. Головний Уряд У. Н. Союза, Екзекутива, редакція й американські асекураційні знавці сказали своє слово, а тепер Ви маєте сказати Ваше слово своїм бальотом. Як вирішить більшість, так і буде.

НА БІЖУЧІ ТЕМИ.

ЗНОВУ „ХОВАЮТЬ" ЗБІЖЕ.

„Ізвєстія" й „Правда" (московська) подають згідно осторогу до селян Росії, щоби вони не „ховали" збіжа, яке належить до уряду. Як осторогу, говорять широко про кари смерти, вимірені за таке ховання.

Ще одна ілюстрація широкого вдоволення працюючих мас з урядової політики.

ХТО СІЄ ВІТЕР, ЗБИРАЄ БУРЮ.

В одним випадку, поданім тими газетами, жінка селянина пострілила большевицького урядника, котрий прийшов забирати збіже. Місцевий лікар відмовився лічити постріленого большевицького аґента й цей помер.

Звичайно лікар обовязаний професійною моралю давати лікарську поміч людині, яка її потребує, без огляду на її політичні, чи які інші погляди. Російські лікарі не були від цього вимками. Колиж тепер трапляється лікар, що виступає проти основної засади професійної етики та відмовляє большевицькому аґентови лікарської помочі, то видно, що серед російських лікарів зайшла поважна зміна. Коли тепер лікар трактує раненого большевицького аґенат як собаку, то це можуть завдячити большевики тільки своїй політиці. Коли большевики вчать людей дивитися на одних людей як на повноправних людей, а на других як на безправну худобу, призначену на винищення, то нема дивниці, що дехто прийме в основі цей підхід, а тільки оберне ролі і стане вважати тих, котрих уряд представляє за призначених на винищення як заслугуючих на згляди, а тих, що їх уряд признав достойними оборони, за собак.

КОМУНІСТИЧНА „ПОБІДА" В АМЕРИЦІ.

„Асошиейтед Прес" подає остаточний вислід обчислення голосів „третіх партій" з виборів, які відбулися 8. листопада цього року, але ще й тепер таке, що ще не має висліду з дванацятої частини всіх округів.

Замітні річи розкриває цей обрахунок. Число голосів, відданих на комуністичного кандидата Фостера, виносить аж 8104. Отже це є одна восьма частина одного проценту відданих голосів, або: тільки один голос на кождих 800 відданих голосів. Справді, пожалування гідна партія.

ОБВАЛ НЕ СПОВНИВСЯ.

Не багато краще представляється справа для соціялістичної партії. Ця партія мала при виборах велике щастя, бо мала незвичайно інтеліґентного кандидата в особі свого провідника, Нормана Томаса. Завдяки його незвичайно метідній діяльности партія сподівалася справдішнього обвалу голосів на свою користь. Заповідали щонайменше два міліони голосів.

Скінчилося на тім, що партія дістала всього несповна міліон голосів (докладно 805,-813). Обвал не сповнився, але партія все таки виказала зріст, бо цей самий Томас зібрав був у 1928 р. як кандидат цеї самої партії на цей самий уряд усього 267,000 голосів.

ПРО ВИСТАВУ В ШІКАҐО.

Дехто думає, що знає вже досить про цю справу. А коли ще дав доляра чи два, то думає, що свій народний обовязок сповнив і більше його та справа не обходить.

Другий з упередженням: А-га, певно хочуть грошей, тож пишуть". Ні, не про гроші тут ходить, бо як не буде праці, то не треба й грошей. Розходиться наперед про зрозуміння важної справи.

„И це вже знаємо", скаже дехто. „Пощо дальше писати? Нехай Виставовий Комітет робить свою роботу, за котру взявся, а ми побачимо, що з цього вийде".

І от власне про це й розходиться, що Український Комітет Всесвітньої Вистави ані не думає і не в силі самий виконати підготовку такої важної вистави, коли за ним не стане все українське громадянство в Злучених Державах і в Канаді, а за тим громадянством, як цілістю української еміґрації, не підуть українські землі зпід Польщі, Румунії, з Чехословаччини, а навіть, до певної міри, і з Радянщини. Тепер справа наладжена так, що це має бути всеукраїнський відділ на всесвітній виставі в Шікаґо літом 1933 р., і тому до праці над удатністю українського відділу має станути вся українська нація. Український Виставовий Комітет має лише звести цю працю докупи і поставити її під оцінку цілого культурного світу, що прибуде до Шікаґа. Отже не Комітет влаштовує виставу, а українська нація презентує себе перед цілим культурним світом.

Нехай ніхто інакше не пояснює цеї справи, бо може зійти на манівці і знівечити найкраще діло. А як до праці візьметься ціла велика, хоч і поневолена нація, то український відділ може перейти сподіванки і найвибагливіших одиниць зпоміж українського громадянства. Не кажемо зпоміж чужинців, бо властиво ніхто з них не знає, яка є вкрита сила в нашім народі.

Щойно недавно Український Виставовий Комітет оголосив, що обійме український відділ світової вистави. Тому не треба повторяти. Пригадаємо лише те, що програма обіймe майже цілість здобутків нашого народу. А це саме вказує, яка величезна праця чекає нас усіх. Тому власне, що в нас нема грошей на закупно експонатів і належне їх приміщення, треба нам відкликатися за допомогою до цілого суспільства. „Громада по нитці" — а буде щось великого. Як кожда свідома українська одиниця зробить лише те, що в її силі, то ми поставимо справжнє чудо двацятого століття.

„А ми тую червону калину підіймемо, а ми нашу славну Україну гей, гей розвеселимо", — співали наші Січові Стрільці. А тепер, коли настав мирний час, треба нам наново підіймати нашу червону калину й розвеселювати нашу славну Україну.

Все, що тепер приготовляємо для вистави в Шікаґо, не робимо для себе, але для нашої славної України. Нехай-то наша стара Батьківщина, з котрої ми по волі чи неволі виеміґрували, побачить, що „ген за морем, за широким, разом нас судьба звела" і дала нам змогу і в цьому новому краю так подбати за розславлення її, якби ми це робили таки на рідній землі. — Ні, ще більше!

На рідній землі, „на нашій не-своїй землі", ми цього не могли зробити з такою повною свободою і з таким розмахом, як можемо зробити це тут, у новому, вільному краю, де безсмертний Вашинґтон немеч волю писав для всіх пригнетених у старій Европі і для всіх вигнанців з рідної землі.

Дорогі Земляки-Родимці в Новому Світі! Ви, що живете в Злучених Державах і в Канаді! Чи Ви готові станути до праці з Вашим Комітетом? Дайте знати таки зараз, що Ви готові. Покажіть це ділом.

Укр. Виставова Корпорація Всесвітньої Вистави в Шікаґо

д-р М. Сіменович, гол.
Ст. Куропась, секр.
М. М. Белеґай, ф. секр.

З УКРАЇНСЬКОГО ЖИТТЯ В АМЕРИЦІ

МІННЕАПОЛІС, МІНН.

Листопадове Свято.

Як кождого року, так і біжучого наша українська православна парохія святкувала урочисто день Першого Листопада, свято 14-літньої річниці української державности. Свято відбулося в неділю, 6-го листопада.

Рано о. К. Кирстюк відправив урочисту Службу Божу. По Службі Божій почалась панахида за полеглих борців. По панахиді о. Кирстюк виголосив зворушаючу промову про значіння Першого Листопада.

У вечер відбулася друга часть свята в салі української православної церкви. Саля була виповнена Українцями, що прийшли вислухати концерту й промов. Свято відкрив проф. П. Гайва короткою промовою, пояснюючи значіння дня Першого Листопада 1918 р., коли народ устами Національної Ради проголосив свою самостійність.

Хорові пісні виконав хор під управою о. К. Кирстюка. Хор відспівав вязанку українських пісень: „Боже Великий, Єдиний", „Ихав Стрілець на війноньку", „Вкраїно-Мати, кат сконав". „Богато упало борців" — віддеклямувала пані А. Панькова. Було скрипкове сольо малого скрипака І. Дениса при акомпаніяменті панни Любки Паньківної; — „Мово Рідна", сольо, відспівала панна Евгенія Процаївна в супроводі пяни панни Ольги Процаївної; „Молитва Матері", віддеклямувала пані М. Процайова. Сольо на мандоліні відіграла панна Надя Кирстюківна. „У неділю рано вранці", сольо, відспівав о. К. Кирстюк.

Святочну промову виголосив проф. унів. д-р А. Грановський. Бесідник у своїй одногодинній промові прикував присутних до крісел; ніхто ані не ворохнувся; кождий з напруженням ловив слова бесідника. Промовець подав вичерпуючий перебіг наших визвольних змагань. Він казав, що Україна лише тоді чулася щасливою та дійсно вільною, коли свою волю окропила кровю. Бесідник доказував, що лише дальша завзята боротьба і жертви, які український нарід зложив і ще зложить у боротьбі за волю, зможуть придержати наш нарід на висоті наших завдань та збудують правдиві, трівкі підвалини до створення української суверенної держави. Молоде наше покоління все готове до боротьби за свою державу й боротьба та не припиняється навіть тепер.

Український національний табор не повинен зражуватися часовою невдачею, бо таке велике діло, до якого український народ взявся, не обійдеться без невдач, чого були свідомі наші державні мужі й жовніри, які, хоч знали, що їх мало, що вони йдуть проти переважаючої сили, та що тимсамим ідуть на невдачу, не злякалися, щоби показати майбутнім борцям кращу дорогу, та дати їм нагоду вчитися з помилок перших піонірів української державности. У нас, в Українців, як і в інших народів, є внутрішна боротьба й сварки. Одначе хоч три рази до року ми повинні відкинути на годину чи дві наші суперечки й зійтися разом та відсвяткувати свята: 1-го Листопада, 22. січня та 28. лютого. Перше свято це свято відродження частини української землі; друге — це свято злуки всіх наших земель в одну цілість, а третє це свято смерти нашого великого пророка Т. Шевченка, а заразом свято розкріпощення Великої України з царського ярма. Бесідник взивав присутних іти далі в дружбі певною дорогою та вірити, що цей шлях приведе нас до нашої мети, а саме: до української самостійної соборної держави.

Присутні з напруженням вислухали промови бесідника, а своїми оплесками показали, що вони його розуміють та згоджуються з виголошеними ним засадами й покликами.

Після реферату проф. д-ра А. Грановського наступили дальше концертові точки: „Ой та зажурились", сольо п. В. Мельник; „Думка", відограла на пяні панна Любов Паньківна; „На чужині", дует, відспівали Евгенія Процаївна і М. Андрущак при фортепяновім супроводі панни Ольги Процаївної; „На стрілецькій могилі", деклямація п-ні М. Рихльової; скрипкове сольо малого І. Дениса, при акомпаніяменті панни Любки Паньківної; „Ой видно село", „Чорна ріля зорана", „Зажурились Галичанки", відспівав хор, а з кінцевим словом виступив о. К. Кирстюк і представив положення нашої батьківщини. Він підніс, що на таке свято, як Першого Листопада, повинні ми сходитися разом. У нас повинна бути солідарність при спомині про полеглих героїв, бо вони не знали політичних і релігійних партій, крім партії української. Бесідник апелював до присутних, щоби йти в національній справі разом одною дорогою, бо цей шлях приведе нас до нашої мети, — вкінці висловив співчуття жертвам погрому в ліському повіті і на Поліссю та жертвам по ляцьких тюрмах і закликав переслати сердечний привіт для української суспільности в краю з бажанням успішного відпору польського замаху на життя й будучність нашого народу. Дохід з концерту призначено на інвалідів.

Зложили слідуючі: проф. д-р А. Грановський, І. Коцюба по $2; П. Гайва, С. Рихлій, М. Денис, А. Проскурнякова, В. Саламандрик, П. Садовий, О. Пилатюк, О. Кузик, М. Грубрин, К. Качмарова, Д. Михальчишин, М. Семотюк, А. Процай, І. Якимів, П. Андрущак, І. Гарасим, С. Коцюба, М. Клим по $1; М. Гоцова, І. Тофан, І. Лозовський, Ю. Деделюк, В. Мельник, М. Процайова, М. Огринчукова, М. Рихлійова по 50 ц.; Й. Ковалів, О. Вонс, Й. Дрогомирецький, П. Пупеза по 25 ц.

Зібрано від жертводавців $27; з відзнак при дверях $7.46. Разом $34.46. Розхід до концерту $13.26. Переслано до краю через Обєднання $21.20.

Свято закінчено національним гимном „Ще не вмерла Україна!"

Микола Ґрубрин.

ВАЖНЕ ДЛЯ ВСІХ ВИСТАВОВИХ КОМІТЕТІВ І ТОВАРИСТВ.

Українська Виставова Корпорація Всесвітньої Вистави в Шікаґо взиває всі Виставові Комітети в Злучених Державах і Канаді, як і всі Товариства, що займаються збіркою фондів, чи з своїх кас призначили відповідні суми на улаштовання Української Всесвітньої Вистави, щоб приспішили свою працю і всі фонди зібрані чи призначені вислали до 15 грудня до Головної Каси в Шікаґо.

На 15 грудня ми зробимо справоздання усіх досі зібраних фондів і подамо його до публичного відома через всі українські часописи і сейчас приступиться до замовлення експонатів у Рідним Краю. Це мусить бути зроблене на час.

Укр. Виставова Корпорація Всесвітньої Вистави в Шікаго

д-р М. Сіменович, гол.,
Ст. Куропась, секретар,
М. М. Белеґай, фін. секр.

The Sport Whirl

INTRODUCES ANDY SMULLEY TO THE READERS OF THE "SPORT WHIRL."

As a sport enthusiast, I derive a great deal of pleasure reading the sport whirl, always looking forward to the next issue, which comes to my home regularly. In fact more so, than reading the sports of leading newspapers, because, it brings something with it more than sports, but also that feeling of which I am one. "An Ukrainian" my attention was attracted by the numerous articles writen on the athletes of Ukrainian parentage, such as Jadick, Hamas, Nagurski and host of others too numerous to mention. News of this kind makes one proud to know that Ukrainian blood is highly represented in the sport light. It is more than that, it really is an inspiration to young American-Ukrainians to achieve. My enthusiasm has been aroused to such an extent that I just could not refrain from contributing my share to this department which I hope will create food for thought in this particular line.

Sports in Minersville and vicinity have been more or less shared by Ukrainians. Several years ago John Brilla, who took the name of young Dempsey in the ring, accomplished achievements in the squared arena, of which the fans talk about until this day. Brilla fought the best in the lightweight class in the anthracite regions, reaching the top rung. He laid aside the gloves for a business and political carier, in which he is enjoying considerable success.

Although Mr. Brilla never lost interest in the Sock'em and Rock'em game, he took under his wing one, also an Ukrainian, Andy Smulley, destined to become one of the promising heavyweights, until a nasal injury put him into retirement for a short time. In his last bout at Arena Club in Phila., Andy, fighting Ed. Stule of England, fought one of the best fights ever fought under adverse conditions and a physical handicap. "Thanks" to the great skill of Andy's physicians, the injured member now is as good as ever, and Andy is fit and in the best of shape to meet the best of them again, to achieve the goal he started for.

To get a real slant on Andy it will be necessary to delve into his accomplishments. Starting out in amateurs under the watchful eye of Mr. Brilla, otherwise Young Dempsey who was through the ropes, brought Andy around in great style toppling over everything in the amateurs. Turning professional, he hase done likewise. Finally the promoters could not supply him with opponents in his class in this territory, so he went to Philadelphia.

The remarkable achievement about his record up to this time was that his victories were all knockouts. This made him very popular with the fans in the anthracite. Newspapers lauding their praises of Andy's rapid rise, he was atracted by the bigger promoters and managers. Andy consented to be taken under the wing of Phila.'s most popular sport manager, Mr. Phil Glassman. Andy's impressive record of 11 knockouts in the brief space of nine months made sport writers sit up and take notice. Lou Joffee, Phila's most popular sport writer, went on record to publish, that "Smulley is possible championship timber, without a doubt." When Mr. Joffee says something it carries a lot of weight and he must be fully convinced before he will make a statement of any kind. He also understands the boxing game, from A to Z. Lou, you might know, follows the boxing game specifically. To note that Andy's opponents were all tried fighters, such as Sullivan Steele, Solomon, Taylor and others, wins over fighters of this type for a comer in the bigger clubs was worthy of special mention, Andy, possessed of a strong character and personality, became popular among fans, managers, and promoters, and created a host of friends and admirers. His most ardent admirers, who had expressed their admiration for him in public, were men of such type as Tommy Loughran, Benny Bass, Lou Joffee, Jack Brady and a host of others, too numerous to take space here. This gives the Sport Whirl fans an idea of the popularity and degree of succes Andy was enjoying until fate played its hand. In his last bout at the Arena Club of Phila Smulley was fighting Ed. Stule of England under a physical handicap received in training. He also received a nasal injury, in the early rounds, fighting the entire bout under adverse conditions and conceded the bout to Stule on a small margin of points. He showed the courage and determination to carry on and not quit but his manager urged him to do for the benefit of his well being.

You can readily see the courage Andy possessed to achieve his desired ambition of a champion. It is courage and determination of this type that makes champions. Andy is a clean living boy, he never dissipates. He takes an active interest in all Ukrainian matters, and is proud that he is an Ukrainian. He truly is a model for American-Ukrainian youth in all its phases. 23 years of age, 6 ft. 2" in height, 190 lbs. in weight, he is possessed of a beautifully developed physique, and strong as an ox.

He wishes to state that after his recent layoff he is again ready for action and at this particular time his management is planning a coast to coast tour of the United States. Well then, you, followers of the Sport Whirl, if Andy Smulley, the Ukrainian, is on the boxing card in your city, come out and meet him, show that spirit that will make him feel as if he is at home. You will also enjoy his friendship, and personally he is an ideal fellow. At present Andy is going thru regular routine of training in preparation for his tour.

"Good luck to you!"

Mgr. St. Nicholas Club,
Minersville, Pa.

— Задумуєш вплинути до подружої пристані?

— Ні, волю пливати довкола.

МІТІНҐИ ВІДДІЛІВ У. Н. СОЮЗА

КЛІВЛЕНД, О. Тов. Сокіл, від. 336, повідомляє своїх членів, що збори відбудуться в неділю, 11 грудня, в годині 1-ій пополудни. роситься всіх членів прибути і вирівнати свої вкладки. Буде голосовання в справі виміни грамот на нові роди обезпечення. Кождий член отримає свою табельку з поясненнями нової реформи. Також фін. секретар ще раз пояснить справу реформи. — Т. Кальмук.

ЮТІКА, Н. Й. Бр. св. Петра і Павла, від. 58, повідомляє всіх своїх місцевих і позамісцевих членів, що річний мітінґ відбудеться в неділю, 11 грудня, в годині 1-ій пополудня, в гали церковній при 1-ій і Катарін ул. Буде вибір уряду на 1933 рік, голосовання в справі виміни грамот на нові роди обезпечення, роздання календарів на 1933 рік. Довгуючі члени нехай вирівнають свої вкладки, а як не вирівнають, то зістануть суспендовані. Котрий член не прийде на мітінґ підлягає карі 50 ц., а урядники - дол. — Т. Реміжавський, пр.; Ф. Коченаш, кас.; М. Романів, секр.

ГЕРИ, ІНД. Тов. ім. Т. Шевченка, від. 100, повідомляє своїх місцевих і позамісцевих членів, що річні збори відбудуться в неділю, 11 грудня, в годині 2-ій пополудни, в Гери Нейборгуд Гавз, 1700 Адамс ул. Обовязком є кождого члена як мужчини так і женщини явитися на ці збори в означенім часі місци, бо є дуже важні справи до полагодження, як вибір уряду на 1933 рік, голосовання над реформою У. Н. Союза і багато інших. — Стефан Стечик, предс.; А. Цебак, секр.

КОРТІС БЕЙ, МД. Сестр. Неп. Зач. Пр. Діви аМрії, від. 290, повідомляє всіх членниць, що річний мітінґ відбудеться в неділю, 11 грудня, в годині 2-ій пополудни. Проситься всіх членниць явитись, бо буде вибір уряду і багато інших справ до полагодження. — В. Шандровська, предс.; Марія Валиґа, кас.; Текля Бартох, секр.

РОЧЕСТЕР, Н. Й. Тов. Вільні Козаки, від. 316, повідомляє членів, що річні збори відбудуться в четвер, 8 грудня, точно в годині 8-мій ввечір. роситься всіх членів без ріжниці деб не мешкали, бодай раз на рік зійтися на річні збори. На цих зборах буде голосовання над реформою нових родів обезпечення. Буде вибір урядників на 1933 рік. Роздасться календарі, за які кождий член має заплатити по 30 ц. Буде читання товариського статута; можливо деякі параграфи треба буде змінити. Довгуючі члени зволять вирівнати свої довги, бо контрольна комісія забере книжки до обрахунку. — І. Майка, предс.; М. Гримарчук, кас.; В. Гурянський, секр.

РОЗФОРД, О. Бр. св. Михаїла, від. 235, повідомляє всіх своїх членів, що річний мітінґ відбудеться в неділю, 11 грудня, в годині 2-гій пополудни, в гали У. Н. Дому. Кождий член обовязаний явитись. Буде вибір уряду, річний звіт уряду, голосовання в справі реформи і багато інших справ, що мусять бути полагоджені на тім мітінґу. Проситься, щоби женщини, котрі належать до У. Н. Союза, прийшли також на мітінґ. — Н. Проць, секр.

КЕМПБЕЛ, О. Сестр. Пресв. Діви аМрії, від. 119, повідомляє всіх своїх членниць, що річний мітінґ відбудеться 11 грудня, в годині 2-гій пополудни, під ч. 89 Трембл Еве. Проситься усіх членниць прибути обовязково, бо є дуже важні справи до полагодження. Буде спарвоздання з цілого року, вибір уряду на 1933 рік і голосовання за нову реформу У. Н. Союза. Догуючих напоминається вирівнати свої вкладки, бо в противнім разі підлагають суспендації. — Катерина Лисиганич, предс.; Марія Сокіл, кас.; Марія Білан, секр.

ШІКАГО, ІЛЛ. Бр. св. Апп. Петра і Павла, від. 220, повідомляє всіх місцевих і позамісцевих членів, що річний мітінґ відбудеться в суботу, 10 грудня, в годині 7.30 ввечір. Проситься всіх членів прибути на означений час, бо це дуже важний мітінґ. Буде справоздання уряду за 1932 рік, вибір уряду на 1933 і голосованє над реформою в У. Н. Союзі. Не явившийся член підлягає карі 1 дол., а урядник 2 дол. — Григорій Гарасим, секр.

ГЕМТРЕМК, МІШ. Тов. ім. Марк. Шашкевича, від. 94, повідомляє всіх своїх місцевих і позамісцевих членів, що річні збори відбудуться в неділю, 11 грудня, в годині 1-ій пополудни, в гали Гор. Клюбу, 2376 Грейлінг ул. Проситься всіх членів і членниць обовязково явитись на ці збори, бо є важні справи до полагодження. Буде вибір уряду на 1933 рік, голосовання над реформою, без котрої тисячі з нас мусіли6 попрощатися з батьком оСюзом ра зна завсіди. Будеться також роздавати календарі, за котрі кождий член мусить заплатити зараз. — Ів. Заблоцький, предс.; М. Бабій, кас.; М. Кулинич, секр.

ЛУКІС ПОЙНТ, МД. Сестр. Пр. Рожд. Богородиці, від. 148, оповідомляє всіх своїх членів, що річний мітінґ відбудеться в неділю, 11 грудня, в годині) пополудни, в домі секретарки. Проситься всіх членів зійтися на той мітінґ, бо буде голосовання в справі реформи і вибір уряду на 1933 рік. — Т. Яєчник, предс.; Ф. Біленький, секр.

ГУДСОН, Н. Й. Бр. св. Йосафата, від. 273, повідомляє всі хсвоїх місцевих і позамісцевих членів і членниць, що звичайний мітінґ відбудеться в неділю, 11 грудня, в гали парафіяльній, зараз по Сл. Божій. Взивається кождого члена прибути на мітінґ, бо буде голосовання над реформою. Проситься довгуючих членів вирівнати свої залеглости, бо це посліцній мітінґ цего року. Річний мітінґ відбудеться в суботу, 17 грудня, в годині 7-мій ввечір, в звичайнім місци. Буде вибір уряду на 1933 рік. Обовязком є кождого члена прибути на ті два мітінги за цілий рік. Не явившийся член може бути покараний. — Михайло Лібрук, предс.; Ілько Лисогір, кас.; аПвло аМряк, секр.

ЛІНДЕН, Н. ДЖ. Тов. ім. Ів. Франка, від. 306, подає до відома, що річні збори відбудуться в суботу, 10 грудня, в годині 7.30 ввечір ,в гали де звичайно. Обовязком є кождого члена і членниці явитися на цих зборах, бо є справи до вирішення. Буде голосовання в справі реформи, роздання календарів, за котрі кождий член має заплатити 30 ц. Довгуючих членів проситься вирівнати свій довг, бо це останній місяць в 1932 році. Уряд і контр. комісія здадуть звіт за 1932 рік. На минувших зборах ухвалено, що коли член або членниця не являться на річнім мітінґу, заплатять 1 дол. кари, а урядник 2 дол. — Андрій Андрійців, голова; Ник. Зварун, кас.; Василь Моссора, секр.

БАЙОН, Н. ДЖ. Бр. св. Арх. Михаїла, від. 213, повідомляє всіх своїх членів, що річний мітінґ відбудеться в суботу, 10-го грудня, в годині 7-ій ввечір. Обовязком є кождого члена явитися на тім мітінґу. На порядку дня буде справоздання уряду і контр. комісії за 1932 рік, голосовання над реформою старих грамот, вибір уряду на 1933 рік. Довгуючі члени мають вирівнати свої залеглости, бо в противнім разі будуть суспендовані. На мітінґу кождий член отримає календар У. Н. Союза за котрий має заплатити 30 ц. — Йосиф Кобрин, голова; Н. Путас, фін. секр.; А. Романів, кас.; Ю. Бойко, рек. секр.

НОРТГЕМПТОН, ПА. Тов. Укр. Січових Стрільців, від. 44, поідомляє своїх членів, що річний мітінґ відбудеться в неділю, 11 грудня, в церковній пр.гали, в годині 2-ій пополудни. Взивається усіх членів прийти і вирівнати довги за минувший рік. Буде роздання календарів на 1933 рік і роздання пояснень про реформу в У. Н. Союза; буде голосовання над реформою, справоздання уряду і контр. комісії за минувший рік і вибір уряду на 1933 рік. — В. Шишка, гол.; А. Бодник, кас.; Лука Демчук, секр.

БРІДЖПОРТ, ПА. Бр. св. Петра і Павла, від. 383, повідомляє всіх членів, що річний мітінґ відбудеться в неділю, 11 грудня, в годині 2-гій пополудни, в гали парохіяльній. Кождий член має бути на мітінґу, бо буде вибір уряду на 1933 рік і голосовання над приняттям нової реформи. Не явившийся член буде караний після ухвали. Взивається контрольорів сконтролювати книжки за минулий рік. — Іван Грудзінський, предс.; Михайло Козак, кас.; Йосиф Муц, секр.

РОЧЕСТЕР, Н. Й. Тов. ім. Тараса Шевченка, від. 289, повідомляє своїх членів, що річні збори відбудуться в неділю, 11 грудня, в годині 2-ій пополудни, в домі де звичайно. Проситься всіх членів явитися на тих зборах, бо маємо важні справи до полагодження. Буде голосовання в справі виміни грамот на нові роди обезпечення. Коли вам, члени, ходить добру забезпеку своїх родин, то прийдіть і переголосуйте таку добру справу. Буде вибір уряду і роздання календарів. Довгуючі члени нехай вирівнають свої залеглости, бо рік кінчиться. Довгуючі члени можуть бути суспендовані. Суспендовані члени нехай вирівнають свої залеглости, то будуть приняті наново. — Т. Заторожний, предс.; А. Дронь, кас.; Н. Головка, секр.

АМБРІДЖ, ПА. Повідомляється всіх членів Бр. св. О. Николая, від. 276, що річний мітінґ відбудеться 11 грудня, точно в годині 1-ій пополудни, у власнім домі. На тім мітінґу буде піврічне справоздання. Кождий член обовязково повинен явитись на ті збори і вирівнати всі залеглости, бо в противнім разі хто не вирівнає сого довгу, буде суспендований, а котрий член буде суспендований, то йому не привернеться членства і тимсамим стратить право до реформи. Це саме відноситься до позамісцевих членів, тільки з тим, що позамісцеві члени мусять прислати свої вкладки 5 днів перед мітінґом. — Теодор Кульчицький, предс.; Антін Уштан, кас.; Мих. Фук, сер.

ОБОРН, Н. Й. Тов. Запорожська Січ, від. 283, повідомляє всіх своїх членів, що річні збори відбудуться в неділю, 11 грудня, в годині 2-ій пополудни, в своїм домі. Обовязком є кождого прибути на означений час, бо буде голосовання в справі виміни старих грамот на нові роди обезпечення, які дали би можність тисячам затриматись членами при У. Н. Союзі. Буде вибір уряду на 1933 рік. Пригадується довгуючим членам, щоби вирівнали свої залеглости, бо в противнім разі дбууть суспендовані. — Іван Король, кошовий; Андрій Шварик, кас.; Григорій Мулик, рек. секр.

ШЕНАНДОА, ПА. Бр. св. Володимира, від. 98, повідомляє всіх місцевих і позамісцевих членів, що річні збори відбудуться 11 грудня, в гали парафіяльній на Вест Сентер ул. Кождий член має явитись на тім мітінґу, бо буде вибір уряду на 1933 рік і інші важні справи до полагодження. Не явившийся член буде караний 50 ц., а урядник 1 дол. — А. Гевчук, секр.

БАВНД БРУК, Н. ДЖ. Бр. св. О. Николая, від. 344, повідомляє всіх своїх місцевих і позамісцевих членів, що річний мітінґ відбудеться в неділю, 11 грудня, точно в годині 3-ій пополудни. Обовязком є кождого члена і членниці бути на цім мітінґу, бо є важні справи до полагодження. Буде вибір уряду на 1933 рік, буде голосовання в справі реформи старого роду обезпечення. Віру, що не буде ані одного члена, котрий вирозумі реформу, щоби був проти реформи, а ті що ще не зрозуміли реформи дістануть пояснення на мітінґу. Напоминається довгуючих вирівнати всі свої залеглости, бо інакше буде суспендований. Не явившийся на мітінґ член буде караний 2 дол., а членниця 50 ц. — Т. Присташ, предс.; Я. Резняк, кас.; Гр. Геба, секр.

ПОЛЮБИ КРАСУ.

Іди в інший світ, де Правда і Краса
Серце і душу щастям впиває
І з темних низин до сонця вершин
Нехай дух свобідно літає.

Ти полюбив життя, де всяка погань
І підлість душу очорнила,
Де в погоні лютій за марним грошем
Гонить тебе якась темна сила.

Ти готов на все, щоб золото марне
За всякую ціну здобути,
І комунебудь ножа втопити в грудь,
Братови рідному дати отрути.

Ідеали життя завмерли в тобі,
Краса і Правда тебе не вражає;
Ти ходячий труп, підлости луп,
Життя для тебе вартости не має.

А життя — це Рай, лиш його пізнай,
Полюби Красу, Ідеали,
А щоб цього дійти, лиш Правду по-
[люби,
Бо щож гроші?... Це мертві мінерали.

Щастя людини не лежить у земли,
Лиш в почуваннях вищих,
За чим тужить наш дух:
Зір бистрий, ніжний слух,
Окрім почувань нижчих.

Дм. Захарчук.

ПЯНІ СЕЛЯНИ ВЗАІМНО ВБИВАЮТЬСЯ.

В коршмі Тавбера в Чернівцях Лано Вишняк і Фердей Андрій з Вовчинців пили при однім столі, а браття Ґеорґій Бота й Бачі Бота з Тереблешт при другім. Сильно пяні зачали одні з другими сварку, що перейшла в бійку. Відтак вийшли з коршми вовчинецькі селяни домому. Возом наздігнали їх тереблештинські між Череблешею й Тереблечею. Відновилася бійка колами, дишлями і люшнями. Всі ранені, а найбільше Ґеорґій Бота. Почастувавши себе належно, люди розійшлися, задоволені зі своєї праці. По дорозі випав з воза Ґеорґій Бота непритомний. Була темна ніч і брат цього не завважав. Непритомного знайшли прохожі й відвезли до радовецької лікарні, де він після двох днів помер, не прийшовши до притомности. Жандармерія відставила живих пяниць до прокураторії.

ПРОМИСЛОВИЙ СКАНДАЛ У РАДЯНЩИНІ.

Радянська преса зчинила великий крик у звязку зі скандалом у самоходових заведеннях ім. Горкого. Показалося, що на 1,200 самоходів, випущених з тієї фабрики, 826 самоходів мали такі великі хиби, що не надавалися до вжитку. З наказу Сталіна вислали окрему комісію, яка переревела доходження й арештувала кілька осіб з адміністрації фабрики.

ДІЄТА.

Зайшов раз до лікаря
Хорий шляхтич Клудка,
Бо від довшого часу
Мав болі жолудка.

Лікар, знать, совісний був,
Годі правду крити,
Пацієнтови сказав,
Держатись дієти.

„Тяжкі страви залишіть,
Тільки споживайте
Те, що річне немовля,
Інше оминайте,

„Гострі трунки і мяса,
Печива вепрові,
А за тиждень знов прийдіть —
Бувайте здорові!"

Минув тиждень. Той прийшов,
Бо чувся погано.
„Чи припису держались,
Як було сказано?"

Спитав лікар. — „Ой ще й як,
Паноньку мій любий,
По приписі все робив,
Аж сміялись люди.

„І рачкував, мов дитя,
З курми забавлявся,
І болото споживав,
В болоті валявся".

Павло Романишин.

ПРОЦЕСИ ПРОТИ ЛІКАРІВ.

Один варшавський лікар має процес за те, що змусив пацієнтку до трансфузії крови. Пацієнтка перебувала в шпиталю, де шпитальна служба її звязала, а лікар силою добув від неї дві склянки крови, яку вжив до трансфузії. Лікар, потягнений до судової відповідальности, подав на свою оборону, що ділав під наказом вищої конечности, бо кров здорової особи була йому потрібна, щоб ратувати життя особи вмираючої. Процес ще не скінчився. — Другий варшавський лікар, професор університету, має діло з одним учителем, котрий лічив у нього зуби. Лікар ствердив, що зуби хитаються в щоці з причини задовгого язика, тому рішив язик вкоротити. Наслідки операції показалися фатальні. Учитель, для якого язик є дуже важним орґаном у виконуванні його звання, тепер шепелявить і ученики його не розуміють.

В КОЖДІЙ УКРАЇНСЬКІЙ ХАТІ ПОВИНЕН ЗНАХОДИТИСЯ ЧАСОПИС „СВОБОДА".

ТАРЗАН МОЖНОВЛАДЕЦЬ ДЖУНГЛІВ. (20)

Хоч багато разів Блейк чув оповідання про Тарзана, він не сподівався того, що побачить його перед собою. Перед ним зявилася людина чудової будови тіла — велеканa. З його лиця видно було велику інтелігенцію, а рухи вказували на прекрасне виховання. Тарзан спокійно підійшов ближче. Його могутні мускули робили велике враження на Блейка, бо він побачив, що перед ним стояла людина досконала фізично й високої інтелігенції умово.

Тарзан підійшов близько й мовчав. „То ви є Тарзан?" — запитався ввічливо Блейк. Тарзан уклонився й з манірою світової людини в свою чергу запитався: „А ви?" „Я Джім Блейк з Ню Йорку", відповів Американець. „Я чув ваші розмови, містер Блейк", сказав Тарзан. „Я зрозумів, що ви тепер розлучаєтеся. Чи можу запитати про ваші пляни?" „Я хочу..." почав говорити Стимбол, але Тарзан перебив його.

„Я маю свій плян для вас", сердито відповів Тарзан. Після того Блейк сказав: „Я хочу як найскорше дійти до океану, щоб їхати звідси геть до Америки". „Ти не звертай на мене уваги!" — закричав Стимбол. „Я буду тут полювати, чи малполюд цього хоче, чи ні!" — сердито закінчив він. Тарзан не звернув на нього уваги, а звернувся до Блейка: „Будьте готові вирушити за годину по сході сонця!" З цими словами Тарзан спокійно пішов у джунглі.

Стимбол провожав його ображеним і розлюченим зором. Він уже почав боятися такого поведення з ним Тарзана. Блейк був задоволений, що так привітливо говорив до нього Тарзан. Тепер страхіття джунглів для нього минули. Підчас сніданку обидва бувші приятелі мовчки курили своїлюльки й чекали вістки від Тарзана. Їх чорні воїни також сиділи недалеко в колі, розмовляючи між собою, як несподівано серед них зявився Тарзан, зіскочивши з дерева.